

zaručuje pořad práva pro uplatnění takovéhoho nároku. Námitka žalovaných, že lze odpůrčího řádu použití jen, nelze-li použití zvláštních zákonných ustanovení, jest vzhledem k doslovu § 8 (2) odp. ř. lichou. Nemůže obstáti ani námitka, že žalobce, uplatňuje neplatnost postupní smlouvy, uplatňuje ve skutečnosti nárok věcného ručení za splatné daně, což prý se může platně státi jen před orgány finanční správy státní. Stěžovatelé přehlížejí, co jest správným obsahem žaloby. Žalobou, o níž jde, neuplatňuje žalobce proti žalovaným věcné ručení za daně předepsané dlužníku (spolužalovaným manželům B-ovým), nýbrž odporuje jí právnímu jednání, které se týká jmění dlužníka a jest prý žalobci jako věřiteli na škodu. Rozhodnouti o tom, zda jsou tu předpoklady, které činí právní jednání odporovatelným podle odpůrčího řádu, jest však povolán, jak již bylo řečeno, jen soud. Názor zastávaný žalovanými by ve skutečnosti značil, že státu jako daňovému věřiteli nepřisluší vůbec odpůrčí nárok, což by se však neshodovalo se zákonem (§ 8 odp. ř.).

Čís. 9620.

Lze se domáhati odměny za cesty, jež sprostředkovatel podnikl, by se jen informoval o nevěstách a o jejich majetkových poměrech, oznámil jejich adresy zjednateli po případě jen seznámil nevěsty se zjednatelém. Nicotnou podle § 879 prvý odstavec čís. 1 obč. zák. jest však úmluva, pokoušel-li se sprostředkovatel jakýmkoliv způsobem působiti na svobodnou vůli zjednatelovu a jeho vyhlédnuté nevěsty, by spolu uzavřeli sňatek.

(Rozh. ze dne 6. února 1930, R II 26/30.)

Žalobce domáhal se na žalovaném odměny za cesty, jež podnikal, by seznámil žalovaného s jeho nynější manželkou. Procesní soud prvé stolicе žalobu zamítl. Důvody: Podle § 879 obč. zák. jest smlouva, přičící se dobrým mravům anebo zákonnému zákazu, nicotná. Mezi smlouvami, které § 879 obč. zák. výslovně uvádí, jest též smlouva, kterou se něco vymíňuje za vyjednání manželské smlouvy. Podle tohoto § jest také neplatný nárok na úhradu cest a výdajů, učiněných za účelem vypátrání nevěsty a jejich majetkových poměrů, jelikož se cit. § vztahuje na každou činnost, která se týká uskutečnění manželské smlouvy (rozh. ze dne 20. října 1885 Právník z r. 1883 str. 96). Žalobce žaluje o zaplacení cest a hotových výdajů a jest taková smlouva, jak shora uvedeno, nicotná. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl. Důvody: Podle § 879 obč. zák. jest nicotnou smlouva, kterou se něco vymíňuje za vyjednávání manželské smlouvy. Žalující strana uvedla v žalobě, že na žádost žalovaného konala rozličné cesty, celkem 33, za tím účelem, by se seznámil se svou manželkou, a že podle úmluvy ze dne 29. května 1927 dojednali, že každá cesta, pro žalovaného konaná, bude hrazena 50 Kč, čítajíc v to hotové výlohy, zmar času, ušlý výdělek, jízdné a jiné. Z toho jest patrné, že žalující nežádá odměnu

za činnost, mající za účel uskutečnění manželské smlouvy, nýbrž domáhá se jen náhrady hotových výloh na základě příkazu, žalovaným uděleného, třebaže tyto výlohy byly stanoveny také smlouvou. Zákonomárci snaží se ustanovením § 879 první odstavec obč. zák. zajistiti svobodu vůle budoucích manželů; chce tomu zabrániti, by dohazovač vzhledem na odměnu přislíbenou pokud se týče takovou, již podle okolností může očekávati, nepůsobil na strany, obzvláště nekalými prostředky, a by takovým způsobem nedošlo k uzavření sňatků, nespočívajících snad na zralé úvaze snoubenců. Z toho plyne, že zákon má na mysli jen vymínění úplaty za sprostředkování manželství sama, nikoliv též za jiné přípravné činy, které, třebaže k manželství také vedou, avšak později, jako na př.: vyhledání ženicha, informace o poměrech toho neb onoho a podobně. Dotčené ustanovení nedotýká se obzvláště hotových výloh za cesty skutečně konané a zejména ještě zvlášť nařízené (viz Stubenrauch: Komentář k § 879 obč. zák.). Dále jest poukázati k tomu, že pojmu dohazovačství nelze podřaditi činnost, omezující se na to, by byly odstraněny překážky za tím účelem, by osobám, odhodlaným ke sňatku, byl sňatek ulehčen. První soudce ani informativním výsledkem stran (§ 182 c. ř. s.) nezjistil, jaký byl bližší účel cest žalujícími tvrzených a jakou vlastně činnost měl žalobce vyvinouti a skutečně vyvinul. Obzvláště bylo též povinností prvního soudce, by zjistil, zda se neskrývá pod odměnou za cesty třebaž jiný a nedovolený účel (honorář za sprostředkování manželství).

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Rekursu nelze přiznati úspěch. Právní názor prvního soudu, jenž zamítl žalobu proto, že podle § 879 obč. zák. jest neplatný žalobcův nárok na úhradu cest a výdajů, učiněných za účelem vypátrání nevěsty a jejich majetkových poměrů, nemá dosud opory ve výsledcích jednání. Žalovaný popřel žalobcův přednes, že podle úmluvy ze dne 29. května 1927 bylo dojednáno, by každá cesta pro žalovaného konaná byla hrazena 50 Kč, čítajíc v to hotové výdaje, zmar času, ušlý výdělek a jiné, a že žalobce konal celkem pro žalovaného třiatřicet takových pochůzek do různých obcí a měst, a namítal, že nikdy nevyzval žalobce, by mu zprostředkoval sňatek, nýbrž že žalobce přišel sám, o čemž nabídl důkaz svou manželkou. První soud zamítl však žalobu a neprovedl stranami nabízené důkazy, zjištění pak učinil tak, že nelze, jak právem uvádí odvolací soud, poznati, oč vlastně šlo mezi stranami. Kdyby byl žalobce podnikl tvrzené cesty za tím účelem, by se jen informoval o nevěstách a jejich majetkových poměrech, oznámil jejich adresy žalovanému, po případě jen seznámil nevěsty se žalovaným, nespádala by taková činnost, jež mohla arci způsobiti značnou námahu a ztrátu času, pod ustanovením § 879 obč. zák., poněvadž odměna za takové jednání není zákonem zakázána. Jinak by tomu však bylo a šlo by o nicotnou úmluvu, kdyby se byl žalobce pokoušel jakýmkoliv způsobem, zejména

přemlouváním, vychvalováním, odstraňováním protiv a překážek, působiti na svobodnou vůli žalovaného a jeho vyhlédnuté nevěsty, by uzavřeli spolu sňatek. V té příčině rozhodující je jen vůle stran a každý vliv třetích osob (zprostředkovatele sňatku) jest vyloučen. Poněvadž se soud první stolice z důvodu mylného názoru právního vůbec neobíral věcí a nepřipustil důkazy, zejména o tom, zda došlo k tvrzené dohodě, jaký byl přesný účel cest tvrzených žalobcem, kolik cest skutečně vykonal, jakož i o tom, jakou činnost žalobce měl vyvinouti a jakou vskutku vyvinul, uznal odvolací soud se svého odlišného správného stanoviska právem, že řízení první stolice je kusé a věc není zralá k rozhodnutí, neboť není náležitě objasněna.

Čís. 9621.

Ochrana nájemců.

Do usnesení, jímž bylo rozhodnuto o útratách návrhu na svolení k výpovědi (o útratách následkem zpětvzetí návrhu) jest rekursní lhůta osmidenní.

(Rozh. ze dne 6. února 1930, R II 27/30.)

Rekursní soud odmítl pro opožděnost rekurs vypovídající strany do usnesení prvního soudu, jímž jí bylo uloženo nahraditi vypovídané straně útraty. Důvody: Napadeným usnesením byla vypovídající strana uznána povinnou, nahraditi odpůrci následkem zpětvzetí návrhu na svolení k výpovědi útraty 111 Kč do 14 dnů pod exekucí. Toto usnesení bylo vypovídající straně doručeno dne 14. listopadu 1929. Stížnost byla podána přímo u okresního soudu dne 25. listopadu 1929, tedy po uplynutí osmidenní lhůty, stanovené § 4 (5) zákona o ochraně nájemníků. Jest podotknouti, že stanoví-li zákon osmidenní lhůtu ke stížnosti ve věci samé, musí se to zřejmě dotýkati také každé jiné stížnosti v takových věcech, tedy i stížnosti proti ustanovení útrat.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu,

n e b o ť

jeho vývody není vyvráceno správné, věci i zákonu vyhovující odůvodnění napadeného usnesení. Ustanovení § 5 odst. (2) zákona o ochr. náj., jehož se stěžovatelka dovolává, týká se útrat řízení opravného.

Čís. 9622.

Společenstva podle zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.

Pro toho, kdo se přihlásil za člena zamýšleného společenstva před jeho založením s tím, že chce přistoupiti jako zakládající člen, a byl na ustavující schůzi za zakládajícího člena přijat, neplatí ustanovení stanov, že člena přijímá správní výbor. Přijetí člena může se státi pod podmínkou dodatečné písemné přihlášky.

(Rozh. ze dne 6. února 1930, Rv II 354/29.)